

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izbija vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 6-30
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insertate) se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratne natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 114.

Telefonska številka 55.

Celje, v petek, dne 21. maja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Moji spoštovani volilci!

Jaz sem stopil z Vami pred malo dnevi v vseh slovenskih trgih (izvzemši Kozje) v osebno dotiko. Povabil sem Vas vse osebno na svoje shode in vsi, ki ste hoteli priti, ste se osebno seznanili z mojim programom. Večinoma ste soglasno, in upam, da se mi ob tej priliki niste le hlinili, odobrili mojo kandidacijo v štajerski deželni zbor. Zadnje tedne se je pa storil na Vas iz Maribora drzen napad! Vsiljuje se Vam samostojni kandidat s starim narodnim programom veroučitelj dr. Ant. Medved. S silovitim pritiskom se Vas hoče premotiti, da bi meni dano besedo neznajčno prelomili ter se postavili v boj zoper mene, ki ste me pred malo dnevi v svojih trgih navdušeno sprejemali.

Zakaj?

Menda je to za Vas tolikšna sreča, da se je naenkrat našel mož s starim narodnim programom? Kakšen je pa stari narodni program? Če je v tem oziru merodajna mariborska „Straža“, ki je bojno orožje dr. Medveda, hočejo ti mariborski gospodje biti zoper slovenske trgovce in obrtnike nasilni. Hočejo se oni, ki so slovensko meščanstvo krvavo oškodovali s propalimi konsumnimi društvi, maščevati z gospodarskim programom nad vsemi, ki niso za dr. Medvedov volilni boj zoper mene navdušeni. To stoji črno na belem v listu dr. Medveda. Slovenci, ki smo narodno čutili, nikdar nismo imeli v mestih in trgih drugega programa nego podpirati naš slovenski naraščaj gmotno nasproti Nemcem. To je bil zmiraj stari slovenski narodni program za spodnještajerska mesta in trge. Kako se drzne človek, ki našemu meščanstvu grozi z bojkotom, če ga ne voli, govoriti o starem narodnem programu, kako se upa sploh narodnjaka imenovati, tega jaz ne razumem.

Drugo čudežno mazilo dr. Medveda je njegova samostojnost, da ne pripada niti narodni niti klerikalni stranki. Kdo se pa poteguje z vso strastjo in nasilnostjo za dr. Medveda? Ista družba, ki je delovala z največjim nasilstvom še pred tednom dni za izvolitev kandidatov klerikalne stranke. Da, sami izvoljeni poslanci klerikalne stranke! In dr. Medved si upa pri tem še pričakovati, da mu kdo veruje, da je neodvisen od klerikalne stranke, naravnost prikrit zagrizen član je te stranke! Spoštovani moj bivši veroučitelj g. dr. Medved! Z nobeno svojo frazo se mi tekom mnogih let obče-
vanja v gimnazijskih učnih sobah niste zdeli tako neodkritosrčen, kakor če hočete zdaj zoper mene svojega bivšega učenca zmagovati z zatrjevanjem, da niste politično ravno isto kakor dr. Korošec in Terjav! V tem mi pritrjujejo vsi Vaši bivši in sedajni dijaki.

Kot daljnji vzrok, da bi slovenski trgi morali voliti naenkrat mesto mene dr. Medveda, je baje izid volitev v kmečkih občinah. Čudno je sicer samo-
obsebi modrovanje, da mora meščanstvo, ki je po volilnem redu in gospo-

darskih potrebah ločeno od kmečkih občin, imeti poslanca po istem kopitu kakor kmečke občine. V ostalem pa je tudi neresnično, da so baje volitve izkazale brezplivnost narodne stranke Številke dokazujejo, da so kandidati narodne stranke dobili v vseh okrajih povprečno tretjino vseh oddanih glasov. Po trezni pameti pomeni to toliko, kakor da pristojna narodni stranki tudi tretjina poslanskih mest, torej to, kar je stranka potom dogovora zahtevala. Klerikalnemu nasilstvu se je sicer posrečilo strmoglaviti naše najspodobnejše može, dr. Božiča, Goričana in dr. Ploja, kar je po mojem mnenju večna sramota za slovenski narod. Kandidati narodne stranke, ki niso bili izvoljeni, pa našemu narodu niso izgubljeni. Če bi bili mi bivše poslance v boj poslali in bi ti padli, moglo bi se to smatrati kot nezaupnica. Ako pa se klerikalci, ki so bili doslej gospodje v deželnem zboru, tako brezmejno veselijo, da jih nismo že pri prvem naskoku na tla podrli, izražajo s tem priznanje, kako malo se čutijo varne in da zahvaljujejo svojo zmago le svojim volilnim umetnostim. Z izidom volitev v kmečkih občinah pa vsaj nikakor ni dokazano, da narodni stranki ne bi pripadal mandat slovenskih trgov.

Menda pa govori za dr. Medveda njegova politična preteklost? Poznam dr. Medveda 20 let, pa drugih njegovih zaslug ne poznam, nego da je nastopal kot govornik pri cerkvenih svečanostih, da je imel narodne napitnice v veselih narodnih drušbah, da se je udeleževal gledaliških predstav kakor vsak srednje zaveden Slovenec in da se je odlikoval s pozdravi: živeli Slovenci! Vprašam pa dr. Medveda, kje je bil zadnja leta, ko smo mi delavci narodne stranke na sto in sto shodih opravljali politično izobraževalno delo med narodom? Kje je bil dr. Medved, ko je bilo slovensko meščanstvo od Nemcev zatirano in ko smo mi branili slovensko čast z nevarnostjo za naše osebno zdravje in življenje naših rodbin? Kje je bil dr. Medved, ko so nas s kamni napadali in ko smo se z delom za napredek slovenskega meščanstva izpostavljali sovraštvu Nemcev in celo njih zasledovanju pri sodnijah? Na ta vprašanja naj odgovore oni, ki za dr. Medveda zoper mene agitirajo s sumničenjem mojega narodnega prepričanja, ki sem v tem oziru tudi gmotno več žrtvoval nego spoštovani profesor dr. Medved.

Pa še nekaj! Kot vzrok, da ne morem biti poslanec, navajajo boritelji dr. Medvedovi, da klerikalni poslanci z menoj ne bodo hoteli občevati! (glej predvčerajšnje „Stražo“) Kdo so pa ti gospodje? Dr. Benkovič, kteremu se je sodno dokazalo, da je z izdajstvom narodnih koristij sklepal zveze z Nemci v svrhu svoje izvolitve. Nadalje dr. Verstovšek, ki je iz najstrastnejšega liberalca postal iz neznanih vzrokov zagrizen klerikalec in ki se je v volilnem boju zoper dr. Božiča poslužil nesramne laži o šolskem programu dr. Božiča. Dalje Ivan Roškar, ki je vsled

obtožbe zaradi hudodelstva nboja sedel pred porotniki in je sedel mesec dni v zaporu. Dalje dr. Korošec, kterega je cesarjeva milost rešila večmesečnega zapora! Slednjič Alojzij Trglav, ki je na shodu svoje stranke izjavil, da se ga dolži požiga, pa zato ni iskal zadostjenja! Rad priznam, da mi osebno ni neprijetno, če se me ta družba izogiblje. V skupnem političnem delu bi to ne smelo veljati in bode v tem oziru že izpregovorila primerno besedo slovenska javnost. Če bi me pa gospodje klerikalci tudi v tem oziru ne hoteli priznati kot sodelavca za slovenske koristi, tedaj jim pa eno povem: Čutili me bode pri vseh svojih političnih dejanjih kot — svojo slabo vest, ki Vas bode spominjala na Vaše obljube in dolžnosti ter poučevala o Vašem delovanju slovensko javnost. V tem oziru bodem pa zmiraj deloval kot strog obtožitelj in sodnik politike slovenskih klerikalcev!

Vprašam pa tudi slovensko javnost, če me hočejo slovenski klerikalni poslanci bojkotirati, s kako pravico mi hočete braniti, da iščem pri vsakem svojem političnem početju zaslonbe baš tamkaj, kjer se mi bode ponujala, da varujem koristi svojih volilcev?

Spoštovani volilci! Ne želim, da mi izkažete osebno uslugo s tem, da me volite. Jaz osebno zadostujem sam sebi in od Vas osebno ničesar ne rabim. Tudi je dvomljiva čast biti štajerski slovenski poslanec, ko je narod izpodrinil odlične politike dr. Hrašovca, dr. Jurtela in dr. Ploja in pošilja mesto istih v deželni zbor Trglave, Roškarje in Meške. Ne priporočam Vam sebe kot osebo, ampak kot izvrševalni organ združenih naprednih Slovencev, za Vaše zaupanje se potegujem kot kandidat narodne stranke, iz ktere bodem črpal svojo moč in pogum v delu za Vaš blagor, za blagor vsega tudi v ponemčenih mestih vtopljenega slovenskega meščanstva in slovenskega naroda brez razlike stanu sploh.

Celje, 20. maja 1909.

Dr. V. Kukovec.

Zanimivosti iz graškega sodnega okrožja.

Mi smo že pisali, da je višji svetnik dr. Pevetz, ljubljeneec spodnještajerskih posilincev, poklican k službovanju pri najvišjem sodišču. Nedavno je bil premeščen deželnosodni svetnik dr. Schäftlein v isti lastnosti iz Celja v Gradec. To mesto se bode sicer razpisalo, pa seveda le na videz. Nemški spodnještajerski narodni svet in naši narodni nasprotniki pri nadsodišču, najvišjem sodišču (kjer imamo sedaj dva prijatelja in zaščitnika Eckla in dr. Pevetza) in v ministerstvu (najnovejša personalna referenta za slovenske dežele sta Nemca dr. Paltan in pl. Karnitschnig) hočejo postopati po tem le načrtu: dr. Pevetz postane dvorni svetnik pri najvišjem sodišču, na prazno mesto višjega svetnika v Gradcu pride znani deželnosodni svetnik Schwentner iz Celovca, ki, čeprav Slovenec, slo-

venščino v uradu že več let preganja in za to gotovo svoje plačilo zasluži. Na tega-le mesto pride deželnosodni svetnik dr. Glas iz Ptuja, tudi dobro znan kot nasprotnik slovenskega naroda in njegovih jezikovnih zahtev; na mesto dr. Glasa pa dr. Watzulik, zet ptujskega župana Orniga, ki hoče imeti hčer in zeta v svoji bližini — baje samo radi tega se dr. Watzulik dosedaj še ni preselil v Celje. Namesto nedavno v Celje prestavljenega dr. Watzulika pa pride seveda Nemec kot okrajni sodnik v Celje.

Na prazno mesto deželnosodnega svetnika v Celju pride predstojnik okrajnega sodišča dr. Wagner iz Laškega trga, na njegovo mesto pa predstojnik okrajnega sodišča v Rogatcu dr. Zangger, oba seveda Nemca.

Niso li to krasne razmere?! Naj še kdo dvomi, da vlada v justični službi edino le pravica. Kaj koristijo juristom najlepše lastnosti; naj bode še tako zmožen, pravičen in zaslužen, vse to ne velja nič. Nemška politika vodi vsa imenovanja pri nas.

Pa ne samo to! Kadar se le oglasi kak nemški politik, vse doseže za svojega sorodnika ali političnega prijatelja. Ornik varuje svojega zeta dr. Watzulika, župan Ferschnig v Rogatcu čuva svojega zeta dr. Pavlička, ktere-
rega se tiče nedavno v drž. zboru zaradi tega vložena interpelacija, ker je ukazal slovenske goste odstraniti iz gostilne, češ, da se v nemškem trgu ne sme slovensko govoriti. Slovenski uradnik že davno ne bi bil več v službi, ne pa še vedno v istem kraju, kjer se je to zgodilo! Živela avstrijska justica!

Dobro je biti klerikalcu.

Te volitve so sijajno dokazale, kdor je še na tem dvomil, da je dobro biti klerikalcu. Dobro je tebi, klerikalni kmet! Z časa volitev ti ni treba še le preiskovati, kateri kandidat je sposobnejši, to vse „gospod“ opravijo. Morebiti ne utegneš glasovnice popisati, ali te ravno prst boli, nič ne skrbi, to vse „gospod“ opravijo.

Komu se godi boljše kakor tebi, katoliški inteligent! Za narodno delo ti ni treba mezinca geniti, v narodne namene ti ni treba fličnka dati, to vse opravi naša požrtvovalna duhovščina. Vse ti odpustijo, da si le njihov, da zagovarjaš njihovo politiko.

Časti ti dajo, kolikor jih hočeš. Izvolijo te celo v odbor kmečke zveze. Toda k sejam ne prihajaš rad, rajši na liter dobrega vina ali na tarek ali pa na oboje. Dragec, ne daj se motiti, po cele mesece te ne bodo klicali k sejam; čemu tudi, to vse gospod opravijo.

Morebiti hočeš biti poslanec, tako-
le zaradi lepšega in zaradi dijet. Tudi to ti preskrbijo. Nič ne de, če je tvoj protikandidat desetkrat zmožnejši, nič ne de, če se ti niti eden volilni shod ne posreči, zadostuje, da te je v zaklenjeni sobi par župnikov postavilo za kandidata, zadostuje, da greš od fa-

rovža do farovža, in zmagal boš z dvetretjinsko večino.

Morebiti imaš iz svojih mladih let kaj na vesti. Prišel si navzkriž z raznimi paragrafi, roka pravice te je prišla in ti prisnila na čelo sramotni pečat. Pri drugih strankah si politično nemogoč, pri kmečki zvezi pa si krščanski mož, in naj imaš grehov več kakor listja in trave, gospodje te opero, da bo tvoja duša čista in bela kakor ravno zapadli sneg. Kar je pri drugih zločin, to je pri tebi nesreča, ki se lahko vsakomur pripeti, in bognečaj-te obsojati, vreden si odkritosrčnega usmiljenja.

Za vero že od nekdanj nisi maral. Na vseučilišču si bil na radikalnem krilu liberalnega društva, bljuval si žveplo na razne farje in viteško sčkal glavo klerikalni kači. Nisi se zmenil, da je dvoboj po katoliški veri pod izključenjem prepovedan, kaj še, proti lastnemu tovarišu si se postavil z bridko sabljo, tudi če ti je pri tem padel cviker na tla in si z nosljajocim glasom prosil odmora.

Postal si nevreden, da bi stopil pod streho svete Cerkve, toda šel si v Kanoso in rekel le eno besedo in ozdravljena je bila tvoja duša. Nikdo te ne bo vprašal, ali spolnjuješ zapovedi, ali si trden v veri, lahko si največji brezverec, slavili bodo tvoje plemenito srce in krščansko mišljenje.

Zato pa le vkup, le vkup, vsi omahljivci in neznačajneži, kmečka zveza, oziroma štajerska ljudska stranka vas sprejme z odprtimi rokami! Tebe vabi, učiteljska para, ki zahtevaš za pošteno delo pošteno plačilo. Plače ti sicer ne bodo zvišali, ker rabijo denar za se, toda dali ti bodo, kar je več vredno kakor bogastvo celega sveta, dali ti bodo legitimacijo za brezplačen vstop v sveta nebesa.

In ti, slovenski zdravnik, ki sramežljivo cincaš med obema strankama, proč s krinko, saj je zdaj zmagala „naša“ stranka, in gospodje ti bodo privajali bolnike v dolgih vrstah.

Pa tudi ti, slovenski advokat, nikar se več ne obotavljaj, postal boš čez noč ljubljeneč ljudstva. Advokatje sicer, po zahtevu duhovščine, derejo toda le liberalni; klerikalni pa imajo druge tarife. Sicer si tudi ti v par letih navlečejo lepe tisočake, toda to je napravil božji blagoslov.

Toda čemu izgubljaš nepotrebnih besed?

Politična kronika.

v Finančni minister vif. Bilinski je baje že truden vlade in bi rad odložil ministersko breme. To trudnost je povzročilo pomanjkanje prave solidarnosti vladne večine z njegovim finančnim načrtom, katerega finančni minister neče ne premeniti ne preklicati. Tudi oficijozni Fremdenblatt pravi, da k temu ni nikakega povoda, kajti rastoča beda v deželnih financah in grozeči primanjkljaj v državnem proračunu se dajo odstraniti samo z novimi davki, ki obetajo velike dohodke, največje dohodke pa dajejo užitninski davki. To morajo priznati vse stranke, meni oficijoz, zato jim ne preostane drugega, kakor se lepo sporazumeti o modalitetah, ki bi vedle k temu cilju.

v Položaj. Vladni krogi se prav vesele nad tem, da ne bo pred prazniki več plenarnih sej v parlamentu in da je vlada dobila časa, da zavzame stališče proti nujnemu predlogu Slovanske jednote o privilegirani ogrski banki za Bosno in Hercegovino, saj ji s tem vprašanjem groze nove težave. S tem so pa te težave samo odgodene in ne odstranjene, ako ostane Slovanska jednota in opozicija neomajno na svojem stališču, vlada sama je v tem obziru

vezana in ne bo mogla ničesar storiti, da popravi storjene napake. Tudi razprava o Masarykovem nujnem predlogu o zagrebškem veleizdajniškem procesu nam kaže, da postaja položaj vlade čedalje bolj kritičen. S svojim finančnim načrtom je vlada popolnoma pogorela. Celo N. Fr. Presse v večerniku od 18. tm. konstatira, da je z današnjim dnem Bilinskega finančni načrt definitivno pokopan. Nemške stranke se boje prevzeti nase odgovornost za izvedbo tega načrta in celo v Poljskem kolu je nalletel Bilinskega plan na odločen odpor poljske ljudske stranke, katera grozi, da se bode poslužila tudi najskečajnejših sredstev, da zapreči njega izvedbo. Klerikalci upajo, da se bode položaj njih vladi na dobro preokrenil. „Korresp. Centrum“ piše, da bi Čehi in Jugoslavanji sprejeli barona Bienerttha kot bodočega ministerskega predsednika ter da bi hoteli tudi z njim sodelovati za uresničenje finančnega načrta, če tudi drugačnega, kakor je oni, ki ga je izdelal Bilinski. Nemški klerikalci upajo da bodo jugoslovanski in češki klerikalci prišli v tej stiski vladi na pomoč. V ta namen bodo uporabili ta kratek čas, ko ne bo skupnih sej, za tajna pogajanja. Kaj se iz tega skuha, bomo kmalu videli.

v Nemški nacionalci ovajajo in sumničijo. „Dentschnation. Korresp.“ je priobčila 19. tm. inspiriran članek, v katerem piše o delovnem programu parlamenta ter taji, da bi se vršila kaka pogajanja med vladno večino in opozicijo, češ, da je dosedanja vladna večina močna dovolj, da izvrši svoj program. Na koncu pa pravijo ti nemško-nacionalni poštenjakoviči, da so prišli po pozornosti vnanje politike stvarjem na sled, ki vzbujajo v resnik politikihi skrajno nezaupnost. Od zunaj so položene mine v našo državo, katere so pomagali vrtati razni člani parlamenta; te treba uničiti, predno se more povrniti medsebojno zaupanje. Odstraniti treba vsaj one osebe iz slovenskih strank, katere so bile pri tem hudo kompromitirane. Pozivamo nemško-nacionalne avstrijske patriote naj svoja sumničenja dokažejo, naj povedo kdo je kompromitiran in zakaj? sicer je tako besedičenje le nizkotno sumničenje in pavšalno obrekovanje.

Slovenski volilci po spodnještajerskih mestih in trgih!

Vaša narodna čast zahteva, da združite kolikor največ glasov na slovenska števna kandidata, ki sta

dr. Gvidon Serbec
odvetniški kandidat v Celju in
dr. Fran Rosina
odvetnik v Mariboru.

Štajerske novice.

a Klerikalna širokoustnost in volilstvo slovenskih trgov. Kadar klerikalcem nič drugega ne more več pomagati, tedaj začnejo strašiti. Tako se zdaj pri agitaciji za dr. Medveda bahajo, da so zanj izračunali že 100 glasov večine. Poglejmo si imenike, da vidimo smešnost te baharije. Število volicev v slovenskih trgih je: Središče 135, Žalec 57, Šmarje 45. Vransko 53, Gornjigrad 49, Mozirje 47, St. Jur ob Juž. žel. 28, Studenci 141, Rajhenburg 36, Braslovče 34, Kozje 54, Veržej 52, Ljubno 30, skupaj torej 761 volilcev. Med temi je v Studencih in Kozjem in po drugod nekaj Nemcev, oziroma

volilcev, glede katerih je izključeno, da bi se volitve udeležili. Slovenskih volilcev je okoli 700. Absolutna večina bi bila v slučaju, da se vsi volilci volitve udeležijo, okoli 350. Če pa pomislimo, da ima izmed 13 navedenih trgov prvih 10 odločno napredno občinsko zastopstvo; če se upošteva, da bodo v Žalcu, v Središču, v Šmarju in na Vranskem s skupno 290 volilci klerikalci svoje volilce lahko sešeli na prstih obeh rok; nadalje če uvažujemo, da je tudi v Gornjemgradu, v Mozirju, v St. Jurju ob Juž. žel., v Rajhenburgu in v Braslovčah s skupno 204 volilci prej računati na napredno nego na klerikalno večino; če tudi vpoštevamo, da v Studencih že socijalni demokrati ki svoje ljudi pač poznajo, sami računijo na 80 glasov, dočim je nekaj nacionalnih Nemcev in klerikalcev morebiti okoli 30 izmed 141; če slednjič računamo, da bode narodna stranka tudi v Ljubnem, v Veržejju in v Kozjem s skupno komaj 136 glasov dosegla vsaj tretjino glasov: tedaj pač uvidimo, da mora biti skrajno zabiti, kdor se klerikalnih baharij ustraši. Da bi se pa narodni volilci, ki po došli poročilih tvorijo dobri dve tretjini, udali klerikalnemu pritisku, „staremu narodnemu programu“ dr. Medveda na čast, to zveni vendar nekoliko — presmešno.

a Sto glasov večine. S to neumno govorico hočejo klerikalci loviti kaline za volitve v slovenskih trgih. Objavili smo na drugem mestu številke, iz katerih je vsakemu poznavalcu razmer neumnost te baharije takoj razvidna. Klerikalci naj bodo veseli, če bode dr. Medved sploh vsega skupaj dobil kaj več nego 100 glasov. Kaplan Vogrinec trosi po Braslovčah tudi govorice, da bode v Studencih, ki imajo 141 volilcev, vse njega volilo. Če opomnimo, da so Studenci pristna tla socijalnih demokratov, ki bodo prej volili hudiča nego duhovnika dr. Medveda, je jasno, da klerikalci s tem hočejo le napredne volilce plašiti. Za studenske nemške glasove „narodnega“ dr. Medveda ne ne zavidamo, drugod se Nemci, kakor izvemo, povsod vzdržijo volitev. Težko je verjeti, da se udeleži nad 600 volilcev volitve, pri čemur znaša večina 300 glasov. Če seštejemo le glasove Središča, Žalca, Vranskega, Šmarja, ki so skoro vsi napredni, znaša že to skoro polovico potrebnega števila za napredno zmago. Objavljamo pa te številke le v pojasnitev in pomirjenje. Opomnimo pa, da treba kljub temu povsod delati, da gredo vsi na volišče!

d Klerikalna agitacija za dr. Medveda. Sredine izdaje klerikalnih listov so zelo pončljive za naše trško volilstvo. Klerikalci so tam odkrili celo svoje blago srce: z grožnjami in terorizmom hočejo pridobiti narodne tržane za svojega duhovniškega kandidata. Ali se dela za dobro stvar na tak način? Mislimo, da prisojajo klerikalci našim tržanom toliko inteligence, da bi sami spoznali, je-li gosp. dr. Medved zmožen za poslanca ali ne. Žaljivo in objednem ostudno pa je vplivati s terorizmom, obrekovanjem in lažmi na volilstvo. Duhovniki dobro vedo, da so tržani samostojnejši in politično dokaj bolj zreli ko njihove ovčice na deželi; zato si pomagajo na vse načine, da bi tržane ustrašovali, ker jih ne morejo upogniti. Pozabili so pa pri tem popolnoma na stvarnost. Medved zmiraj pravi, da kandidira na „stari narodni“ program. Več kakor te fraze ne pove. Saj govori pri vinskih krogih navdušene zdravice — in to je že dovolj programa! Mislimo, da na take besede ne bodo sedli naši uradniki, trgovci, obrtniki in posestniki po trgih!

d „Lažnjivci“. Mi smo v zadnji

številki „N. D.“ neovrgljivo dokazali klerikalno zavijanje glede „več nemščine“ v „Straži“; sedaj je „Straža“ morala umolknuti, a se je zgledil z istim očitkom „Slovenec“. Človeku se gabi nadalje prepirati; mislimo, da si naši bralci prilično mislijo svoje. Ravno tako neumno smešno je tajiti v „Str.“, da je lanski „Slov. Gosp.“ v nekem uvodniku naravnost ostro nastopil proti slov. trškemu kandidatu in nas napadel, ker smo se potegovali prvi in jedini za slovenski trški mandat. Mi namreč nismo hoteli dovoliti, da bi ostali slov. trgi priklopljeni nemškim ali pa kmečkim volilnim okrajem, kar bi povzročilo, da bi bili slov. tržani vedno brez svojega narodnega zastopnika. To so sicer vedeli tudi klerikalci — a so vendar nasprotovali trškemu mandatu, ker so se bali, da bi bil tam izvoljen naprednjak, ki bi kontroliral njihovo „delovanje“ v deželnem zboru objednem pa energično zastopal posebne interese našega tržanstva. Slov. tržani, ali bodeš sedaj dali vašim nasprotnikom svoje glasove in bili tako sami sebe v obraz?

a Dr. Medvedov shod v Šmarju. Na ta shod je prišlo preteklo eredo 13 volilcev in sicer 5 klerikalnih in 8 naprednih ter nekaj farovških delavcev. O kandidaturi se seveda ni glasovalo, ker bi bila v vodo padla. Tudi v Šmarju se je dr. Medved seveda smešil s svojimi 100 glasi večine. Mora pač Šmarčane imeti za zelo neumne, če je mislil, da mu kdo veruje.

Dr. Medved izvrsten govornik! Mogoče kot pridigar! Toda kdo je že slišal dr. Medveda razpravljati stvarno o kakem političnem ali gospodarskem vprašanju? Kje je dr. Medved kot doktor bogoslovja in enostranske katoliške filozofije ali boljše sofistarije pokazal, da razume količjak v gospodarstvenih vprašanjih? O dr. Kukovcu vemo že iz visokošolskih let, da se je odlikoval kot pisatelj v narodno gospodarski stroki. Kdo ne pozna njegovih knjižic „Narodno gospodarstvo“, „Uvod v narodno gospodarstvo“ in njegovega obširnega spisa „Kapital in obresti“? In tu hočejo govoriti klerikalci o kakih poslancu potrebnih sposobnostih dr. Medveda, v katerih bi prekašal dr. V. Kukovca? Deželni zbor in prižnica v Alojzijevi cerkvi v Mariboru sta dve različni stvari.

a Aistrich contra Woschnagg. Hans (pl.) Woschnagg je v hudi stiski. Nastopil je proti njemu kandidat, ki ga prekaša glede nemštva, ki je nedvomno bolj čiste in plemenite nemške krvi ko Hans (pl.) Woschnagg! Danes so nabiti v Celju lepaki s sledečo vsebino: „Nemški deželnozb. volilci volilnega okraja Celje! Ne volite slovenskega renegata! Čast nemškega naroda bi bila drugače prikrajšana in ugled mesta Celja kot nemške občine bi bil uničen. Volite resnično radikalnega, vsenemško mislečega, neustrašenega in delaželnega Aistricha! Somišljeniki opustite vsako agitacijo in prosjačenje glasov. Uspeh naj dokaže pošteuim potom, koliko svobodnih mož in koliko sužnjev se nahaja v nemškem volilstvu. Protestirajte z glasovnicami v roki proti kandidaturi, ki je z nemško-narodnega stališča obsojanja vredna. Čistokrvni nemški volilni odbor.“ Gosp. Hans, to je pa hud tobak! Zelo priporočljivo bo tudi za celjske magistratne gospode, ako si prečitajo tiste besede od „poštenim potom.“ naprej Sicer pa bodo napočili sedaj v Celju zanimivi dnevi. Licitiralo se bo nemštvo... Samo ne vemo, kakšen bo rezultat za Dergance, Kovačiče, Cveta-

noviče, Javornike, Bračiče, Račiče, Ambrožiče in druge -iče, -ike in -ice.

a Volilci mesta Celja in pripadajočih trgov. Vsled novo nastalih razmer so celjski Slovenci sklenili poleg g. dr. Gvidona Serneca, ki je slovenski števni kandidat vseh spodnještajerskih mešanih mest in trgov, postaviti kakor mariborski Slovenci kot drugega kandidata g. dr. Fran Rosina, odvetnika v Mariboru. Zapišite torej vsi v ti skupini upravičeni slovenski volilci na glasovnico obe imeni:

dr. Gvidon Sernec in dr. Fran Rosina

Prosimo, da se obvestijo o tem zasebno vsi slovenski volilci mesta Celja in k Celju pripadajočih trgov.

a Iz slovenjgraškega okraja nam pišejo o volitvah: Udeležba je bila v nekaterih občinah sramotno slaba. Dočim so spravili duhovniki zadnjega svojega moža na volišče, so šli naši možje, ki ne poznajo železne strankarske discipline, po drugih opravkih. Zadnje dni je bilo vobče tod vse polno kranjskih duhovnikov; v nekem farovžu v marenberskem okraju jih je neko noč ležalo kar sedem naenkrat. Kaj čuda, da smo vsled znanega strahu in respekta pred hujškajočimi duhovniki propadli! Klerikalni listi bodo seveda pisali, da so zmagali kmetje. Nemci so bili vsi proti nam in so agitirali za Kališnika ter zlasti Verstovška. Godile so se tudi po posameznih občinah nezaslišane volilne sleparije in agitiralo se je tako nesramno, da smo prisiljeni vložiti več kazenskih ovadb.

C. kr. okrajni glavar Poigher je seveda šel na roke klerikalcem. To je tista nepristranost političnega uradnika! Največje in najhujše klerikalne agitatorje (vidi Pečnik, Krohne) je imenoval za volilne komisarje; ti so seveda gledali, da so volitve sami brez komisije opravili. Günther, načelnik okr. zastopa slovenjgraškega, ki je v mestu agitiral za nemškega nacijskega Krala, je sedaj izrabil razdelitev sena in slame, katero podporo je dosegel Ježovnik, in porabil za agitacijo v prilog kmečki zvezi. Narodna stranka ne stori nič za kmeta, to podporo je dosegla kmečka zveza itd. V Št. Vidu je razburil župnik ljudstvo tako proti šoli, da traja že nekaj tednov šolska stavka; tudi to je služilo za agitacijo. Kaj pa je s to zadevo, g. okrajni glavar Poigher? Ali nimate dovolj moči in autoritete, katero vedno kažete narodnim Slovencem, tudi za klerikalne župnike? No, vkljub temu se bomo tu naprednjaki držali naprej, zaupajoč v svojo pravično stvar. Živeli!

a Izvolitve klerikalnih kandidatov v kmečkih kurijah se veseli celjska „vahtarica“. Že ve po dosedanjih skušnjah v državnem zboru zakaj. Nam, ki smo si zapisali po lastnih besedah „vahtarice“ odločen boj vsemu nemštvu na Spod. Štajerskem na svoj prapor, seveda nemškutarski listič privošči nunspehe. Tule škodoželjnost smo sicer Nemcem 14. maja že vnaprej poplačali. Klerikalcem pa častitamo na veselju in sramežljivem priznanju „vahtarice“! G. dr. Medved kot katoliški duhovnik bo nedvomno zelo vesel priznanja protestantovskih zaveznikov!

o I. poročilo Južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žalcu o stanju hmeljarske rastline dne 20. maja 1909. Dolga in huda zima ni škodovala hmelj-ski koreniki. Vsled slane v prvi tretjini t. m. in vsled še vedno hladnega vremena zaostal je hmelj v rasti; tu in tam so ga bolhači hudo prizadeli in oslabili. Večina hmelnikov pa je lepa in kaže bujno rast; rastlina je zrastle do 1 m visokosti.

Društveno vodstvo.

a Doslednost, kje si! Glasilo profesorjev Cestnika in Fona ter vikarja Goriškega „Straža“ grozi volilcem slovenskih trgov, da bo imenoma objavila volilce, ki bi svojemu prepričanju kot naprednjaki zvesti ostali. Kaj sledi iz tega za napredne goste bankerotnega klerikalnega hotela v Celju? Klerikalcem naj odločno povejo, da je nevarno z ognjem se igrati.

a List „Naša bodočnost“ se namerava razširiti kot glasilo slovenske napredne mladine. Našim mladeničem in mladim sokolom preskrbeti dobro glasilo — to je ena točk iz programa za skupno delo naprednjakov na Štajerskem in Kranjskem.

d Iz Zidanega mosta. Tukajšnji člani Posavske podružnice „S. P. D.“ izletimo pri količkaj ugodnem vremenu v nedeljo dne 23. t. m. na Kum. Odhod iz Zidanega mosta z vlakom št. 73 ob 8. uri zjutraj v Hrastnik in od tam na Kum. K temu izletu vabimo vse cenjene članice in člane S. P. D., kakor tudi vse druge ljubitelje naših planin. Planinski pozdrav! Mohorko.

d Čudimo se mariborskemu drž. pravdnistvu, da ni zaplenilo v zadnji številki „Sl. Gosp.“ notice, v kateri se grozi z imenovanjem volilcev dr. Kukovca. Neglede na to, da je volitev tajna in je popolnoma izključeno, da bi se zvedelo, kdo je koga volil — se vendar opravičeno čudimo državnemu pravdnistvu v Mariboru, da dopušča javno take notice, ki so očitni težki prestopki proti volilni svobodi. Ali je državno pravdnistvo v Mariboru kaka filijalka klerikalne stranke?

b Iz Obreža pri Središču. V „Sl. Gosp.“ izliva sedaj g. kaplan Štuhec svojo jezo na nas in na Središčane, zato ker si nismo dali na volilnem shodu vsiliti njega kot tujca in v naši občini nevolilca za predsednika in ker smo pošteno povedali svoje mnenje kranjskemu združbarju Gostinčarju, ki naših krajev in razmer niti toliko ne pozna, da bi vedel, da smo zborovali v Obrežu in ne v „Pobrežju“ kakor je pisal Gostinčar v „Slovencu“. Kako so navzoči kmetje sklenili vsi glasovati za kandidate lažikmečke zveze, kakor piše „Sl. Gosp.“, kaže to, da sta Ploj in Kolarič dobila 43 glasov, Ozmeč in Meško pa le 12, vkljub temu, da je Ozmeč naš rojak. Mi nimamo osebno nič proti njemu ravno tako proti Mešku ne; toda mi smo samostojni kmetje, ki vemo, kaj delamo in vemo tudi, da se v političnih stvareh ne gre za vero. Ako zgube nekateri duhovniki nekaj spoštovanja in ugleda, ni nič čudnega; kaj pa je bilo treba gosp. Štuhec hoditi nas v Obrež dražiti?

b V Terbegovcih so propadli štajercijanci pri občinskih volitvah na celi črti. Zmagali so Slovenci.

b Uspehi katoliške vzgoje. Klerikalni listi se neprestano zaganjajo v nekaj naših somišljenikov, ki so svoj čas prebili par let v mariborskem dijs. semenišču. Je sicer smešno, ako se „velika“ stranka bori s takim orožjem v „najboljšem“ slovenskem dnevniku „Slovenec“; pa to je stvar okusa. Čudno se nam vsekako zdi, da je vzgoja v katoliškem vzgojevalnem zavodu pripeljala omenjene gospode danes do tega, da se bore proti duhovniški stranki. Tu je dvojje mogoče: ali je bila dotična vzgoja malo vredna, kar pa ne verjamemo, ali pa je politika duh. stranke tako slaba, da se danes bore gojenci katoliških zavodov proti njej. Mislimo, da bode zadnje držalo, kaj ne gospodje?

a Iz Frama. Prihodnjo nedeljo bode obhajal naš dolgoletni, velezaslužni župan gospod Janez Gert slovesnost odlikovanja z zlatim zaslužnim križcem! Na mnoga leta!

d Na narodno in politično poštenje držijo naši tržani. Zato ne morejo voliti z nasprotniki naših narodnih ustanov in zavodov, ne morejo oddati svojega glasu stranki, kateri načeljuje Roškar, a za njo obrekuje vse poštene ljudi Cenčič.

a Kdo koga prekaša? Priljubljena fraza naših katoliških listov je, da „prekaša“ „Narodni Dnevnik“ v lazi „Slov. Narod“, v nesramnosti kranjske liberalce“ itd. Sedaj pa trde, da nas še „Sloga“ prekaša. — Pametni ljudje, ki berejo vse naše liste, pa vedo kdo v omenjenih točkah tako daleč prekaša nas in „Slogo“, da nam je iz ozirov dostojnosti nemogoča vsaka konkurenca. Kaj ne „Slov. Gosp.“, „Slovenec“, „Str.“ in tovaršija?

a Spodnji ormoški okraj je zelo dobro glasoval za dr. Ploja in Kolariča. Tam ima napredna kmečka misel največ pristašev. Živeli!

a „Tajna zborovanja“ baje prireja „liberalna“ stranka. Poleg drugih hujskarj in neresnic, kakoršnih je vse polno v „včerajšnji številki duhovniškega“ glasila, je ta jedna najbolj debelih: saj je vsemu svetu znano, da smo dali mi na vseh volilnih shodih izvoliti prosto predsedstvo, dočim so klerikalci imeli „društvene“ shode brez društvenikov, na katerih niso nikoli dali nasprotnikom besede, da so lažje sami nafarbali volilce in jih izročili duhovniški komandi.

a „Slov. Gosp.“ sam sedaj citira po „Slogi“, da je Meško brez vsakega pomena, izobrazbe in praktičnega znanja. Seveda pravi to po — volitvah in tako, kakor da to je om. list trdil o vseh kmetih.

a Zaprl so v Mariboru podčastnika 87. pešp. v Celju Augusta Kellerja, ki je poneveril večjo vsoto državnega denarja in pobegnil.

a Ponesrečil se je minuli teden na Varbergu pri Ptuj 14 letni fant Jože Železinger. Povožil ga je voz, na katerem so bili naloženi štirje polovnjaki vina.

v V Ločah je umrl dne 18. maja g. Adolf Rosina, okrožni zdravnik in posestnik, po dolgi mučni bolezni v 64. letu svoje starosti. Pokojni je izvrševal 40 let svoj poklic v blagor cele tamošnje okolice. Blag mu spomin!

Kranjske novice.

v 165. odborova seja „Slovenske Matice“ je v soboto, dne 22. maja 1909, ob pol 6. uri zvečer v društveni pisarni. Na dnevnem redu je med drugim volitev predsednika, prvega in drugega podpredsednika, blagajnika dveh ključarjev in odsekov.

v Regulacija deželnih uradov. V notici pod tem naslovom izvaja „Slov. Narod“, da pri tem reguliranju marsikaj hudo smrdi. Za dež. računskega nadoficijala je imenovan dosedanji davčni oficijal v Krškem Henrik Peternel, ki sicer nima predpisanih študij, pač pa je klerikalec in sorodnik dr. Šusteršiča. Za deželnega stenografa je imenovan bivši občinski tajnik na Primorskem in „Slovenec“ov sodrudenik Fr. Klemenčič. Če se premotri postopanje dež. odbora pri imenovanju Šusteršičevega sošolca Pfeiferja, potem imenovanje dr. Pogačnika, dalje Kristana in sedaj Peternela, se izkaže, da dež. odbor sistematično prezira določbe o predpisanih študijah in o oddaji deželnih služb, kar znači skrajno korupcijo. Dalje piše „Slov. Narod“, da je dr. Mantuani sicer znanstvenik, ali njegova stroka je cerkvena glasba in cerkvena umetnost, to so pa stroke, ki v kranjskem deželnem muzeju nimajo prav nobene vrednosti. Ravnatelj dež. muzeja mora biti strokovnjak ravno v takih vedah, o katerih dr. Mantuani zelo malo ve. Dr. Der-

ganc je dober kirurg. toda o dermatologiji ne ve več kot vsak pader, a da so klerikalci kirurga Derganca postavili na dermatologični oddetek je ravno tako smešno, kakor da so strokovnjaka v cerkvenih umetnostih postavili za ravnatelja v deželnem muzeju. Tako osrečuje S. L. S. kranjsko ljudstvo.

v „Pri nas ima vsak prostor ako tudi ne hodi v cerkev“, se je izrazil na nedeljskem shodu v Mostah pri Ljubljani deželni odbornik dr. Pegan. Tako je govoril poslanec stranke, ki ima na svoji zastavi napisano kot prvo točko vero, ki brani baje vero in moralo. —

v Slovenski škof Jeglič je predstavil iz Kočevja zadnjega slovenskega kaplana, ki je imel za Slovence, posebno za rudarje slovenske pridige, oziroma krščanski nauk, tako da kočevski Slovenci ne morejo več slišati materne jezika ne pri pridigah, ne pri krščanskem nauku.

„Zveza slovenskih izobraževalnih društev“ v Ljubljani se snuje za vsa izobraževalna društva na Kranjskem. Svoje delovanje prične, ako ji pristopi vsaj 10 članic.

v Bojkot Koslerjevega piva pred sodiščem. Državno pravdnistvo je težilo Oroslava Verčiča, solicatorja pri dr. Hudniku, hudodelstva javnega nasilstva, ker je gostilničarju Grčarju pretil, da mu odvrne vse goste, ako ne opusti Koslerjevega piva. Sodišče pa ga oprostilo.

v Od državne železnice. [Premišljeni so aspirant Legar Stanko iz Vižmarjev v Bistrice-Bohinjsko jezero, aspirant Teichtmann iz Bistrice-Bohinjsko jezero v Štanjel-Kobdilj, aspirant Kox Rihard iz Jesenic v Gorico, aspirant Lampel Hermann iz Gorice na Jesenice. Na novo je sprejet inženir Albrecht Friderik kot strojni nadkomisar za kurilnico v Trstu.

v Proti nadučtelju Žirovniku v Št. Vidu nad Ljubljano so klerikalci uprizorili grdo gonjo. Spravili so ga v disciplinarno preiskavo, kjer je deželni šolski svet izrekel grajo Žirovniku ter sklenil, da se ga premesti. Za to sodbo so glasovali klerikalci in Schwarz je dirimiral zoper Žirovnika. Sedaj pa je isti Schwarz sistiral sklep deželnega šolskega sveta! Menda se mu je od zgoraj namignilo, da je napravil veliko neumnost. Najbolj blamiran je poleg klerikalcev vladni svetnik Kaltenegger, ki se je vedno hvalisal s svojim brezverstvom, potem pa glasoval zoper naprednega Slovenca na ljubo nemško-klerikalni zvezi.

v Iz deželne službe. Imenovani so: Kot konceptni praktikant Ferdo Tomažič, kot dež. stenograf Franjo Klemenčič, računskim revidentom Avg. Bukovic, računskim nadoficijalom Henrik Peternel, računskim praktikantom Fr. Urbanc, pisarniškim adjunktom Miroslav Čence, adjunktom Fr. Lokar, nadoficijalom Fr. Hribar, praktikantom pri pomožnem uradom Anton Fortič.

Koroške novice.

o Vlak je povozil pri Št. Vidu na Glini kmečki voz, ko je peljal čez železniški tir, ga razbil in poškodoval hlapca, ki bo bržkone vsled dobljenih poškodb umrl.

o Strela je udarila v Sp. Dravogradu v veliko staro lipo pred proštijo in preskočila ž nje na neko koč, v kateri je iskala zavetja neka stara ženica, ki je oslepelela.

o Počitniški nadaljevalni tečaj v Beljaku. Vsled odredbe c. kr. ministertva za javna dela, se prirede na c. kr. strokovni šoli za obdelovanje lesa pod vodstvom dvornega svetnika Ernesta Pliwe od 19. julija do 21. avgusta strokovni tečaji za učitelje dr-

žaynih obrtnih zavodov, in sicer umetniško obrtni strokovni tečaj, stavbno-tehnični strokovni tečaj in obrtno-trgovski strokovni tečaj. Število udeležencev znaša 65, število inštruktorjev 17.

Primorske novice.

a Zborov. tobakarnarjev v Trstu.
V Trstu in okolici obstoja zadruga tobakarna: jev, ki je bila dosedaj izključno italijanska domena. Na zborovanjih in sejah se je govorilo izključno v italijanski in ako se je slučajno oglašil kak Slovenec v svojem jeziku, se mu je takoj očitalo, da zanaša v društvo politiko. Minulo nedeljo se je vršil občni zbor zadruge, katerega se je udeležilo toliko slovenskih zadružnikov, da so imeli veliko večino. Italijani so morali sprejeti od Slovencev predlagane liste na podlagi katere je bilo izvoljenih v odbor 11 Slovencev in ravnatelja Italijanov. Ta zmaga sicer nima dalekosežnega pomena, vendar kaže zavednost in napredek tržaških Slovencev na vseh poljih.

a Slovenski pravniki pozor. Ker bo v kratkem izpraznjenih 10 do 15 mest za avskultante na c. kr. višji deželni sodnji v Trstu, bi bilo želeli, da vstopi čim več absolviranih slovenskih pravnikov kot praktikanti, ki postanejo v treh mesecih avskultanti z adjutantom.

a Obsojeni irredentovci. V soboto je bila obravnava proti irredentovcem, ki so nosili vенеč ob pogrebu Oberdankove matere. Obsojeni so bili Laskovich Evgen na 10 dni, Masini, Valmarin, Mosetig in Fel po 2 tedna, a dr. Massafia na štiri tedne zapora.

a Ustrelli se je mornarski komisar II. razreda na ladji „Nadvojvoda Karol“ 37 letni R. Greuzner med strelnimi vajami v Rovinju. Vzrok neznan.

a Pokojniški zavod za privatne uradnike v Trstu. Pri volitvah v zavod so zmagali Italijani na celi črti — Slovenci se volitev niso udeležili. Nemci so s svojimi kandidati pogoreli. V kategoriji delodajalcev AD so izvoljeni za namestnike 3 Slovenci odn. Hrvati, v kategoriji C za namestnike 3 Nemci.

a Politični obhod za progo Gorica-Cervinjan se bo vršil najbrž sredi junija, kakor hitro namestništvo vse potrebno ukrene.

a Gorški deželni zbor bo skličan najbrž sredi junija. Namestnik hoče še enkrat poskusiti doseči sporazum med stankami. Klerikalni Lah izjavljajo v svojih listih, da je sporazum odvisen od tega, če laški liberalci ne bodo stavili prevelikih zahtev.

a Zmaga hrvaškega športnega kluba. V nedeljo sta tekmovala hrv. akad. športni klub in budimpešt. športni klub v nogometu. Zmagali so Hrvati v treh igrah.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Slavnost bitke pri Aspernu.

a Dunaj, 21. maja (Brz. N. Dn.)
Ob pol 10. uri se je cesar pripeljal v Aspern pred zgodovinsko cerkev, kjer so ga pričakovali vsi nadvojvodi, ministri, zastopniki avstrijskega in ogrskega parlamenta ter deželnega zbora, zastopniki uradov in vabljeni gostje. Slovesno mašo je služil posvečeni škof Marschall. Nato se je podal cesar v spremstvu slavnostnih gostov pred „leva“ v Aspernu. Dr. Lueger je imel nagovor na cesarja, v katerem je izvajal, da je cesarjeva modrost in blagodušnost še pred kratkim odstranila vojno nevarnost, kar vsi narodi hvaležno priznajo. Cesar je v svojem odgovoru povdarjal, naj pomaga bog, ki je pomagal našim dedom na Moravskem polju, še tudi vnaprej s svojim blagoslovom v teh resnih časih. Potem je položil cesar venec na spomenik in za njim župan in druga odposlanstva.

Zbor 600 fantov in deklic je zapel slavnostno pesen. Nato je cesar položil temeljni kamen in apostolski vojaški vikar Belopotocky ga je blagoslovil, naker se je nadvojvoda Franc Ferdinand v svojem nagovoru na cesarja spominjal slavnih zmag avstrijske vojske in povdarjal, da je v vojski še ostal oni junaški duh, ki jo je preveval takrat. Cesar je odgovoril: Žalujče lev je verno stražil to mesto. Danes pa hočemo tukaj postaviti temelj spomeniku, ki naj pozni rodovom oznanjuje, kako požrtvovalnost je naša domovina v svojih stiskah pri svojih narodih pod vodstvom nadvojvode Karola. Ko je še cesar pregledal čete, se je podal na Dunaj.

Odstop vit. Bilinjskega.

a Lvov, 21. maja. (Brz. „Nar. D.“)
Poljski listi prinašajo vesti iz poslanskih krogov, da bo finančni minister vitez Bilinski kmalu odstopil. Kot vzrok ne navajajo samo, da se mu je ponesrečil njegov finančni načrt, ampak tudi difference, ki so nastale med njim in poljsko ljudsko stranko. V poslanskih krogih se sodi, da bo njegov naslednik dr. Weisskirchner, trgovinsko ministerstvo pa baje prevzame prof. Glombinski. Vendar ta rešitev krize ne najde nikakega odobravanja pri Poljaki, ki zahtevajo, da če bo Glombinski naslednik Bilinjskega, naj prevzame tudi

za njim finančno ministerstvo. Predsednik v Poljakem kolu pa baje postane vitez Kozlowski.

Nemci proti Čehom.

a Lipeko, 21. maja. (Brz. N. Dn.)
Vse oblasti so prepovedale češke zasebne šole na saško-češki meji iz narodnostnih ozirov. Priseljavanje Čehov na Saško je poskočilo v zadnjem času za 400%.

Stavka poštne uradnikov na Francoskem.

a Pariz, 21. maja. (Brz. „N. Dn.“)
Na nekem zborovanju delavcev plinarn se je sklenilo, da ne stopijo v generalno stavko.

a Dünkirch, 13. maja. (Brz. N. D.)
Na nekem zborovanju mornarjev se je sklenilo, da se pridružijo splošni stavki.

Nesreča v cerkvi.

a Pariz, 18. maja. (Brz. „Nar. D.“)
„Petit Parisien“ poroča iz Lisbone, da se je v Del Gil zrušila med službo božjo galerija, na kateri je bilo 200 pevcev. Baje je več oseb mrtvih in 90 ranjenih.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

55. dan razprave.

21. priča Josip Medved, krčmar v Gvozdanem, Izpove, da je od drugih slišal, da je baje neki Kojo Drljača klical „Živila Srbija“, a sam o tem ne zna ničesar. Drugih velesrbskih pojavov ni zapazil.

22. priča Matija Čordašič, kr. okrajni predstojnik v Dvoru. Pri nastopu svoje službe je videl, da je ves okraj zelo zanemarjen v narodnem oziru. Ker ima ondodno ljudstvo to slabo razvado, da ne more nobenega svojega praznika praznovati brez streljanja, meni, da gotovo mora biti v vsaki hiši nekaj pušek. V okraju se je zgodilo že letos dosedaj 10 umorov in zelo mnogo težkih telesnih poškodb, da človek res ni varen svojega življenja. Pripoveduje o občinskih volitvah in o srbski agitaciji, da izrinejo Hrvate iz občinskega odbora. Oreščanin je hodil po vaseh in poučeval ljudstvo o politični ekonomiji, a njegov glavni namen je bil „širiti srbstvo v narod“. Srbi so se sestajali pri Živkoviču st., a kaj se je na teh sestankih govorilo, ne ve, ker so bili tajni. Srbi nazivajo vsakega Frankovcem, kdor ne pripada njihovi stranki. Dalje pravi priča, da je slišal, da ljudstvo govori, da je ono srbska zemlja in bode pripadla Srbiji, iz česar sklepa, da gravitirajo v Srbijo. V začetku razprave so se razne kompromitirajoče stvari spravile v Bosno, kjer se pa ne morejo najti. Konečno zatrjuje priča, da se mu je gruzilo in predložil tudi neko anonimno pismo.

Dr. Popović konstatira, da so vsi podpisi in tekst pisani od jedne in iste roke in da Srbi pišejo v tem pismu kaj-kavsko narečje.

Nato replicirajo obtoženci na Čordašičeve izpovedbe. — Nadaljevanje

obravnave je danes. Na vrsto pridejo priče iz Cerkvenega Boka.

Rnžiževnost.

a Andrej Rape: Dane. Povest za mladino s 4 slikami. I. zvezek. Jan Legove mladinske knjižnice. Izdala in založila „Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev v Ljubljani.“ To povest je odlikoval občinski svet ljubljanski s prvo častno nagrado. Cena 1 K, s poštnino 16 vin. več. Da se omogoči redno izdajanje Jan Legove mladinske knjižnice, je nujno potrebno, da se prvih zvezkov razprodajo cele zaloge. Prijatelje mladine prosimo, naj za svoje in tudi za druge siromašne male naročajo to knjižico. V kratkem izide drugi zvezek.

Društvene vesti.

a Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju vabi prijatelje društva na večer, ki ga priredi v proslavo svoje 40letnice na Dunaju, v sredo 26. maja v spodnjih prostorih društva „Lehrerhaus“ VIII, ob oglu Langegasse-Josefstrasse. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Prireditve se vrši v skromnem obsegu, ker meni društvo proslaviti svoj jubilej v večjem stilu jeseni v Ljubljani.

a Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu naznanja, da je na I. občnem zboru dne 8. maja t. l. izvolilo sledeči odbor: Predsednik iur. N. I. Vrabl, podpredsednik ing. Fran Fischer, tajnik med. Mirko Brezovnik, blagajnik iur. Alojzij Trstenjak, knjižničar chem. Vladimir Frankovič, gospodar cand. iur. Oton Cajnko, namestnika iur. Iv. Brezovec in iur. Stefan Dobnik; pregledniki cand. iur. Ivan Jančič, cand. med. Hugon Robič in cand. iur. Fran Rodošek.

Dobro izvežbanega starejšega

pomočnika

mešane stroke, izurjenega v računstvu in pisavi, sprejmeta Norbert Zanier & sin Sv. Peter v Savinski dolini.

269 3-1

Soliden

trgovski sotrudnik

dobro izurjen v mešani, posebno železniški stroki, želi mesto do 15. junija premeniti.

Blagohotne dopise se prosi pod „Ropotolina“ na uredništvo našega lista.

260 3-1

Zvezna trgovina
Ropotška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, priporočila: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posejilnice, okraj, zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.



Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejmemniku usili nehoti prepričanje, da deluje v vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zvezna tiskarna v Celju, Založena z modernimi črkami in okraški, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigoveznica
Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporočila slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišne izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvnim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktueli fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-54